

Reuzeberenklauw (na bestrijding met glyfosaat, Maalwater juli 2021)

Kadernota 2022

Algemene Beschouwingen

5 juli 2021

Vooraf

Voorzitter, raadsleden, belangstellenden en luisteraars van Beat FM,
Allereerst een woord van dank aan allen die hebben bijgedragen aan deze Kadernota 2022.

Laat ik beginnen met enkele algemene opmerkingen. In de vorige kadernota lasen we nog dat 2021 het 3e jaar zou zijn waarin “invulling wordt gegeven aan de coalitieovereenkomst “Met Elkaar”. Gemeentebelangen Heiloo had bij die kadernota 2021 al gezegd dat de coalitieovereenkomst beter “Uit Elkaar” genoemd had kunnen worden. Immers, “Met Elkaar” betekende in elk geval niet “MET” de oppositie; wél ruzie binnen de coalitie “Met Elkaar”. Want in november 2020 viel de coalitie uiteen over de Aansluiting A9. Terwijl er nog geen schop in de grond is gezet, kost dit debacle de samenleving nu al 46 miljoen, na een aanvankelijke kostenraming van 27,8 miljoen!

Enfin, toen “Met Elkaar” uit elkaar was, is er onder leiding van de VVD – en helaas geen onafhankelijke formateur zoals Gemeentebelangen Heiloo wenste – een nieuwe coalitieovereenkomst gesmeed onder de naam “Bouwen aan Heiloo”. Partijen die in 2018 zelf nog zo aanstuurden op samenwerking met de oppositie – PvdA, D66 en Heiloo Lokaal – bleken als nieuwe coalitiepartijen op hun beurt óók de oppositie uit te sluiten. Zij stemden in achterkamertjes in met een vrijwel identieke coalitieovereenkomst als de oude, inclusief Aansluiting A9 waar de meesten van hen jarenlang tegen gestemd hadden. In ruil voor? Ja, voor wat?

Voor meer sociale woningbouw? Of was het in ruil voor meer participatie? Of was het in ruil voor een Nieuwe Werkwijze Raad? Op deze drie punten kom ik zo terug.

Ter afronding van onze algemene opmerkingen nog i even dit over de coalitieovereenkomst “Bouwen aan Heiloo”. Deze overeenkomst verschilt nauwelijks van de oude coalitieovereenkomst “Met Elkaar”. Vanwaar nu ineens dan dat bouwen? Bouwen van betaalbare woningen? Wel nee, er zijn geen grote nieuwe ambities geformuleerd, lezen we in deze Kadernota. Het gaat nog steeds om de oude Focus agenda van de Regio Alkmaar. De Focus agenda die uit de koker komt van de Woningmakers, van Bouwend Nederland en het Economisch Forum Holland boven Amsterdam. Allemaal lobbyclubs waarin projectontwikkelaars, bouwbedrijven en makelaars vooral hun eigen belangen dienen. Zij gaan voor de hogere winsten op dure huizen in het groen voor de kapitaalkrachtige “Metropool Regio Amsterdam”, maar Heiloo heeft hier en nu behoefte aan betaalbare woningen voor met name de één – en tweepersoonshuishoudens! Om in te wonen en niet als belegging!

Aangezien het niet wenselijk is dat de betaalbare nieuwbouw in Heiloo wordt opgekocht door beleggers, verzoekt Gemeentebelangen Heiloo het college om in Heiloo een zelfbewoningsplicht in te stellen en daartoe heeft Gemeentebelangen Heiloo een motie ingediend.

Dan nu onze specifieke opmerkingen bij de Kadernota 2022 uitgaande van de drie speerpunten van Gemeentebelangen Heiloo: sociaal, groen en duurzaam.

Sociaal,

In de Kadernota staat dat de kosten voor het Sociaal Domein sterk zijn gestegen, met name de huishoudelijke hulp, schoonmaakhulp en de jeugdzorg. Ja voorzitter, het is nu eenmaal zo dat als de overheid wil dat mensen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, de overheid hier ook de voorzieningen voor moet treffen. En we krijgen te maken met de vergrijzing en een groter beroep op de jeugdzorg.

Gemeentebelangen Heiloo is blij dat een aantal beheersmaatregelen voor 2022 is teruggedraaid. Dat neemt niet weg dat we uiterst kritisch moeten zijn op onze uitgaven. Het is te gek voor woorden dat particuliere ondernemers in de zorg enorme winsten maken over de rug van de meest kwetsbaren in onze samenleving. Gemeentebelangen Heiloo wil daarom meer zekerheid krijgen over de feitelijke levering van zorg en de kwaliteit van de zorg. Naarmate Heiloo meer zorg gezamenlijk inkoopt, verliest de gemeenteraad steeds meer zicht en grip op de uitgaven. Eigenlijk wordt de decentralisatie van 2015 op deze manier grotendeels teruggedraaid!

Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college daarom opnieuw, net als in 2018, 2019 en 2020 om nader onderzoek te doen naar Doelmatigheid & Doeltreffendheid inzake de uitgaven Sociaal Domein en in samenwerking met betrokkenen te komen tot passend beleid.

En voorzitter, als de overheid besluit dat mensen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, zijn er logischerwijs ook meer woningen nodig. En dan bedoel ik betaalbare woningen! In Zandzoom, de laatste grote bouwlocatie, bestaat de nieuwbouw nog steeds voor maar slechts 20% uit sociale woningbouw. Aan Zandzoom mochten de nieuwe coalitiepartners blijkbaar niet tornen. Ze moesten genoegen nemen met sociale woningbouw op zogeheten inbreilocaties. Inmiddels is er over de eerste inbreilocatie onlangs besloten; daar komt GEEN sociale woningbouw! Het aandeel betaalbare woningen binnen Heiloo is inmiddels gezakt tot onder de 20% van de totale woningvoorraad!

Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college bij deze om nog binnen deze raadsperiode een Plan van Aanpak op te stellen om het aandeel huur/koopwoningen in het betaalbare segment in de totale woningvoorraad van Heiloo op 25% te brengen.

Dan de burgerparticipatie; het actief betrekken van inwoners bij de besluitvorming. Van de Dialoogtafels en Informatiemarkten is tot nu toe niets terecht gekomen. Ook niet van het meediscussiëren in raadsinformatieavonden. Zo is de raadsinformatieavond over het Masterplan voor het Loogebied zelfs op het laatste moment tot besloten bijeenkomst verklaard. Eerlijk is eerlijk, corona speelt een rol, maar na anderhalf jaar zouden er toch ook wel digitale oplossingen kunnen zijn bedacht. Participatie vergt een cultuurverandering, een oprechte wil om met de inwoners in gesprek te gaan. Niet voor niets heeft Gemeentebelangen Heiloo dit jaar aangedrongen op een nieuwe Participatieverordening die dit mogelijk moet maken.

Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college bij deze om nog binnen deze raadsperiode een Participatieverordening op te stellen, waarbij ook de inwoners vroegtijdig en actief betrokken worden bij de totstandkoming ervan.

Ik zou ook terugkomen op de nieuwe werkwijze raad. Die werkwijze komt neer op raadsvergaderingen waar burgers niet meer mogen inspreken. En commissievergaderingen, die met de stopwatch in de hand op tijd gestuurd worden, zodat er geen debat meer plaats vindt. En over onderwerpen, waarover nauwelijks gedebatteerd kan worden, moet dezelfde avond nog een raadsbesluit worden genomen. Gemeentebelangen Heiloo maakt zich ernstig zorgen over de

kwaliteit van de besluitvorming. De nieuwe werkwijze raad leidt in de praktijk tot te weinig inspraak, te weinig debat, te weinig tijd voor een goede oordeelsvorming en dus ook veel te weinig informatie voor een weloverwogen besluit.

Gemeentebelangen Heiloo leest in de Kadernota (pagina 22) dat het vergadermodel Nieuwe Werkwijze Raad dat in 2021 is ingevoerd, in 2022 verder geconsolideerd wordt. Hoezo, dit model zou eerst nog geëvalueerd worden en er is sowieso nog geen raadsbesluit tot consolidatie genomen! Daarom heeft Gemeentebelangen Heiloo een amendement ingediend met als strekking dat het vergadermodel voor 2022 pas NA evaluatie en NA besluitvorming kan worden vastgesteld .

Groen &

In 2020 had de Provincie NH de Noorder- en Zuiderneg, Zandzoom en delen van het Heilooer Die-gebied aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap. Nota bene op verzoek van het college van Heiloo heeft de Provincie die beschermde status eind 2020 weer ingetrokken. Gemeentebelangen Heiloo constateert dat zelfs het BPL-gebied van Heiloo wordt opgeofferd aan de woninghonger van de Metropool Regio Amsterdam. Daarbovenop legt ook de energie opwekking met windmolens en zonneweides een claim op het weinige open landschap dat Heiloo nog binnen haar gemeentegrenzen heeft. Gemeentebelangen Heiloo blijft benadrukken dat ook natuur en milieu een legitieme claim hebben op het open landschap en de groene ruimte binnen Heiloo.

Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college hierbij om nog binnen deze raadsperiode aan te geven hoe, waar en wanneer de ecologische verbindingzones rond en binnen Heiloo worden gerealiseerd.

Op 21 juni is het Groenbeheerplan voor Heiloo vastgesteld. Op verzoek van een meerderheid van de raad voor een korte termijn, zodat de uitkomsten van het nieuwe Groenbeleidsplan 2022-2032 kunnen worden opgenomen in het groenbeheer, oftewel de uitvoering.

Gemeentebelangen Heiloo verzoekt het college om bij het Groenbeleidsplan 2022-2032 het beleid ten aanzien van de ecologische verbindingzones inclusief eco-zones en houtwallen, expliciet in een apart hoofdstuk op te nemen. Om het volgen van de Gedragscode soortenbescherming te borgen in het beleid, heeft Gemeentebelangen Heiloo een motie met die strekking ingediend.

Duurzaam

Gemeentebelangen Heiloo is voor de opwekking van duurzame energie via zon en wind. Maar niet als die energie naar datacenters gaat met hun energiebehoefte van een middelgrote stad. Eerste stap is voor ons het energieverbruik terug te dringen en de uitstoot te verminderen. Isoleren van woningen, met steun voor minder kapitaalkrachtigen, minder motormobiliteit want ook elektrisch vervoer kost energie, hergebruik van goederen en grondstoffen en vergroenen van de leefomgeving tegen wateroverlast, hittestress en voor een schonere lucht.

Gemeentebelangen Heiloo verzoekt het college om bij het Groenbeleidsplan 2022-2032 expliciet, in een apart hoofdstuk, het vergroenen van de leefomgeving –meer bomen en struiken, groene gevels, groene daken- mee te nemen.

De provincie streeft naar een circulair Noord-Holland in 2050. Gemeentebelangen Heiloo vindt net als vorig jaar dat Heiloo daaraan actief kan bijdragen door bij alle investerings-, inkoop- en aanbestedingstrajecten de bijdrage aan de circulaire economie expliciet te vermelden. Ook bij het verlenen van (bouw)vergunningen moet dit een expliciet onderdeel zijn.

Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college om bij alle eigen investerings-, inkoop- en aanbestedingstrajecten, maar ook bij het verlenen van (bouw)vergunningen aan derden, de bijdrage aan de circulaire economie expliciet te vermelden.

Tot slot

Tot slot, de Kadernota dient in reël evenwicht te zijn, hetgeen impliceert dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen. Gemeentebelangen Heiloo zet grote vraagtekens bij het realiteitsgehalte van deze ramingen. Bij de ontwikkelingen die mogelijke invloed hebben op het (toekomstig) begrotingssaldo ontbreken bijvoorbeeld de grote projecten Zandzoom en Aansluiting A9. Tegen beide is beroep bij de Raad van State aangetekend en uitstel, zelfs afstel, van de plannen is een reël risico met grote financiële gevolgen!

Van de ontwikkelingen die wel genoemd zijn, is van sommige, zoals het Masterplan voor het Loo-gebied, nu al duidelijk uit de eerste berekeningen dat er minstens 1,5 miljoen bij moet. Van andere, zoals de bezuinigingen op de BUCH, weten we dat die niet realistisch zijn omdat de BUCH Begroting vanaf 2017 jaarlijks een kostenstijging van 2 miljoen laat zien!

Gemeentebelangen Heiloo verwacht dat het college met een betere risico-inventarisatie komt, en naast deze Kadernota ook een worst case scenario afgeeft. Gemeentebelangen Heiloo kan niet anders dan concluderen dat deze Kadernota 2022 weinig toegevoegde waarde heeft.

Fractie Gemeentebelangen Heiloo: Bas van Beusekom, Edith de Jong, Peter Rood.